

WA 4120-22/2022-w

Łódź, 30 czerwca 2022 r.

Pan
Krzysztof Habura
Starosta Pabianicki

Starostwo Powiatowe w Pabianicach
ul. Piłsudskiego 2
95-200 Pabianice

W odpowiedzi na pismo Pana Starosty zawierające wniosek o udzielenie wyjaśnienia odnośnie możliwości przekazania przez powiat, na podstawie art. 32 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 2490), dodatkowych środków pieniężnych w formie dotacji, ochotniczemu strażom pożarnym – uprzejmie informuję, że w ocenie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi stanowisko Powiatu Pabianickiego wyrażone w rubryce D wniosku o udzielenie wyjaśnienia jest prawidłowe, z dwoma zastrzeżeniami: 1) w rubryce B.3 w podstawie prawnej powinien być wskazany art. 4 ust. 1 pkt 16) ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym w miejsce wskazanego art. 4 ust. 1 pkt 15) tej ustawy; 2) w rubryce D tiret 3 powinien być wskazany art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (tak jak w rubryce B 3) w miejsce wskazanego art. 220 tej ustawy.

Z poważaniem

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi

dr Ryszard Paweł Krawczyk

**WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA
PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH**

Podstawa prawna: *Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 poz. 2137 z późn. zm.)*

A. ADRESAT WNIOSKU

Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofa 10, 90-431 Łódź

B. DANE WNIOSKODAWCY

B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE

Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat)

☒ 1. jednostka samorządu terytorialnego	☐ 2. związek międzygminny	☐ 3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów
☐ 4. związek, stowarzyszenie powiatów	☐ 5. samorządowe jednostki organizacyjne (w tym samorządowe osoby prawne)	☐ 6. beneficjenci dotacji z budżetów jst (w zakresie wykorzystania przyznaných dotacji)

Nazwa pełna
Powiat Pabianicki

B.2. ADRES SIEDZIBY

Powiat Pabianicki	Gmina Pabianice Miejska	Miejscowość Pabianice
Ulica Piłsudskiego	Nr domu 2	Nr lokalu
Kod pocztowy 95-200 Pabianice	Pocztą Pabianice	

**B.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH
PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA**

Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów będących przedmiotem wniosku o wyjaśnienie wraz z nazwą aktu prawnego w odniesieniu do każdego podniesionego problemu (bez przytaczania treści przepisów).

- art. 32 ust. 1 pkt 1 oraz w ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz.U.2021.2490)
- art. 7 ust. 1 pkt. 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2022.559 t.j. ze zm.)
- art. 4. ust. 1. pkt 15 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U.2022.528 t.j.)
- art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Dz.U.2021.305 t.j. ze zm.

**C. OPIS PROBLEMU SKUTKUJĄCEGO WĄTPLIWOŚCIAMI
INTERPRETACYJNYMI ORAZ PYTAŃ (co do których składany jest wniosek o udzielenie wyjaśnień)**

Opis problemu

Zgodnie z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 2490), koszty funkcjonowania ochotniczych straży pożarnych są pokrywane

w szczególności z budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Wydawać by się mogło, że skoro mowa o jednostkach samorządu terytorialnego, to i powiat mógłby przekazać dotację dla ochotniczej straży pożarnej. Analiza przepisów prowadzi jednak do innego wniosku.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi w opublikowanym stanowisku w sprawie formy pokrywania przez JST kosztów funkcjonowania ochotniczych straży pożarnych – w kontekście art. 32 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 2490) wskazała, że finansowanie działalności ochotniczych straży pożarnych przez gminy odbywa się w następujących formach:

1) art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy dotyczy zarówno wydatków obligatoryjnych dla gminy - ponoszonych bezpośrednio z budżetu, jak również poprzez udzielenie dotacji – wyłącznie ochrona przeciwpożarowa,

2) art. 32 ust. 5 dotyczy natomiast wydatków dobrowolnych dla gminy, ponoszonych w formie dotacji udzielonej jednostce OSP.

W stanowisku przypomniano „(...) Niezależnie od powyższego oraz uwzględniając fakt, iż ochotnicze straże pożarne są stowarzyszeniami wypada dodać, że dopuszczalne jest również finansowanie lub dofinansowanie zadań jednostek samorządu terytorialnego zleconych lub powierzonych ochotniczym strażom pożarnym w trybie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.”

Art. 7 ust. 1 pkt. 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2022.559 t.j. ze zm.) wymienia zadania własne gminy w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty, które obejmują m.in. sprawy w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego.

Z powyższego wynika więc, że zasadniczo to gmina ponosi ciężar ekonomiczny funkcjonowania jednostki ochotniczej straży pożarnej.

(...) W kontekście poruszanej problematyki pomocne może być stanowisko z wyroku WSA w Olsztynie z 4.10.2018 r. (I SA/Ol 396/18), które mimo zmiany stanu prawnego nadal zachowuje aktualność. Z treści tego orzeczenia wynika zaś, że:

Sąd podziela stanowisko tegoż Sądu, że art. 32 ust. 3b ustawy z 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej nie ma charakteru samoistnego. Nie może on bowiem stanowić samodzielnej podstawy do przyznania dotacji. Treść tego przepisu powinna być powiązana z przepisami prawa materialnego, które precyzują prawo do ponoszenia wydatków. Natomiast nie można podzielić stanowiska tegoż Sądu w przedmiocie "planowania w budżecie dotacji celowych dla OSP na zakup sprzętu przeciwpożarowego". Finansowanie m.in. kosztów wyposażenia, utrzymania (do którego należą koszty zakupu sprzętu dla OSP) nie może być finansowane dotacją, gdyż tego typu wydatki są finansowane bezpośrednio z budżetu gminnego. (...) Koszty wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej ochotniczej straży pożarnej ponosi gmina i w związku z powyższymi celami powinny być realizowane bezpośrednio z budżetu gminy, nie zaś w formie dotacji. Przepis art. 32 ust. 3b u.o.o.p. wyraża podstawę prawną do udzielenia w nim przewidzianej dotacji celowej dla ochotniczej straży pożarnej. Natomiast jego stosowanie jest związane ze stosowaniem przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, które mają charakter proceduralny i ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zawierającą tytuł prawny do udzielania dotacji celowej i określającą jej przeznaczenie.

Zatem, z powyższego wynika, że wskazane koszty funkcjonowania OSP powinny być pokryte bezpośrednio z budżetu gminy. Natomiast stosowanie formy dotacji celowej ma związek funkcjonalny z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2021.305

t.j. ze zm.) i merytorycznie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1057 t.j. ze zm.).”¹

Pytania, co do których składany jest wniosek o udzielenie wyjaśnień przyporządkowane do opisu problemów przedstawionych wyżej

1. Czy powiat na podstawie art. 32 ust. 5 z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 2490), może przekazać dodatkowe środki pieniężne w formie dotacji ochotniczemu straży pożarnym?

D. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIALEJ SYTUACJI

Stanowisko wnioskodawcy do pytania (pytań) przedstawionego w części C.

Art. 32 ust. 5 ustawy z 17.12.2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 2490), „Jednostki samorządu terytorialnego mogą przekazywać ochotniczym strażom pożarnym dodatkowe środki pieniężne również w formie dotacji.” stanowi podstawę prawną do udzielenia dotacji dla ochotniczej straży pożarnej. Ustawa o ochotniczych strażach pożarnych nie przewiduje przy tym szczególnych rozwiązań dotyczących zasad przyznawania dotacji, dlatego dotacja przez powiaty może być udzielona na zasadach ogólnych określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2021.305 t.j. ze zm.), a także w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U.2020.1057 t.j. ze zm.).

- Powiaty mogą powierzyć realizację zadań publicznych związanych z realizacją celu opisanego w powiatowym programie zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli np. w zakresie podnoszenia gotowości bojowej Ochotniczych Straży Pożarnych wpływającej na minimalizację skutków zdarzeń losowych poprzez dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia oraz środków ochrony osobistej wykorzystywanych podczas działań.
- Dotacja może być udzielona na zadanie planowane i mogą ją uzyskać ochotnicze straże pożarne, będące stowarzyszeniami w rozumieniu ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U.2020.2261 t.j.) - posiadają osobowość prawną i są wpisane do KRS.
- Dotacja dotycząca zadań własnych gminy w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty, które obejmują m.in. sprawy w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli mogłaby być udzielona przez powiat jako pomoc finansowa w formie dotacji celowej (art. 220 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Dz.U.2021.305 t.j.).

¹ sip.lex.pl/odpowiedź na pytanie Czy koszty funkcjonowania ochotniczej straży pożarnej powinny być pokryte bezpośrednio z budżetu gminy? Opublikowano: QA 1896078 Nagórek Marcin - odpowiedzi udzielono:12 lutego 2022 r., stan prawny dotychczas nie uległ zmianie